200 TOIMIALAN TUKIPALVELUT

TOIMIALA 20 SIVISTYSPALVELUT

TILIVELVOLLINEN Sivistysjohtaja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Talous- ja hallintopalvelut vastaavat toimialan päätöksen valmistelusta, operatiivisesta johtamisesta, toiminnasta ja taloudesta sekä toimistopalveluista, joukkoliikennepalveluista ja ICT-palvelujen järjestämisestä. Koko toimialan johdon tulokulmasta merkittävimmät palveluvastuut ovat koko toimialan palvelualueiden johtaminen kaupunkistrategian, strategiaa toteuttavien ohjausasiakirjojen ja Lasten Forssa – kokonaisuuden mukaisesti sekä sidosryhmäyhteistyö.

Strateginen tavoite	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuu
Välittävän ja arvostavan johtamistoiminnan Forssa	Strategisesti vahva ja toiminnallisesti tarkoituksenmukainen johtoryhmätyöskentely.	Johtoryhmän kehittämisohjelman laadinta ja toteuttaminen.	Jarmo Pynnönen
Ajantasaisen organisaation ja innovatiivisen toimintakulttuurin Forssa	Käytettävissä toimintaa ja taloutta tukevat ICT- ja mobiiliratkaisut.	Osallistuminen kaupungin sähköisen tilavarausjärjestelmän hankintaprosessiin ja järjestelmän käytön konseptointiin.	Jarmo Pynnönen
	Kokonaisvaltaiset ja palvelu- ja sekä toimintaa tukevat ICT-ratkaisut.	ICT-ulkoistuspalvelujen toimittajan ja toimialan toimijoiden välisten roolien, prosessien ja toimintatapojen määrittely.	Jarmo Pynnönen
		Kilpailutetun ulkoistuspalvelun käyttöönotto.	Jarmo Pynnönen
Hyvinvoivan kuntalaisen Forssa	Määritelty ajantasainen varautumisen ja turvallisuuden edistämisen toimintakulttuuri.	Toimialan varautumisen ja turvallisuuden rakenteiden ja prosessien ajantasaistaminen ja yhteensovittaminen koko kaupunkiorganisaatiota koskevien vastaavien rakenteiden kanssa.	Jarmo Pynnönen, Sari Valtonen
	Hyvinvointisuunnitelman laaja-alainen ja suunnitelmallinen implementointi.	Kaikki palvelualueet suunnittelevat osaltaan #forssavälittää - Forssan laaja hyvinvointikertomus 2026-2029 -asiakirjan suunnitelmaosion keskeisten työalueiden toteuttamista.	Tiina Kemppainen
	Lukutaidon kehittäminen kaikissa ikäväestöryhmissä.	Lukutaitostrategia-työryhmän perustaminen ja ko. strategian laadinnan käynnistäminen.	Sari Valtonen

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Palvelutarpeen muutosten ennakointi ja muutosten vaikutusten huomiointi resursseja kohdistettaessa. Toimialan organisaatiokulttuuri ja johtamistoiminta (vrt. henkilövaihdokset). Turvallisuus- ja valmiustyö sekä riskienhallinta. ICT-ulkoistuspalvelujen toimittajavaihdos. Laaja-alaisten ja organisaatiorajat ylittävien toiminta- ja yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen erityisesti työllisyyden ja kotoutumisen prosessien osal-

ta. " #forssavälittää - Forssan laaja hyvinvointikertomus 2026-2029" - asiakirjan suunnitelmaosiossa määriteltyjen työalueiden huomiointi kaikissa toimialan palveluissa.

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Muun muassa: henkilöstövaihdoksiin valmistautuminen 90 000 € (sis. sivukulut), ICT-ulkoistuspalvelujen muutos 50 000 €, työttömyysetuuksien kuntaosuudet 450 000 €, kolme hyvinvointilaa ja niiden käytön organisointi 74 042 €, Vesihelmen vuokrat 940 310 €. Ko. määrärahat on kohdennettu asianomaisten palvelujen kustannuspaikoille.

Koko toimialan toimintatuottojen nettovähennys 862 048 €.

Taloussuunnitelma 2027–2029

Palvelutarpeiden muutosten huomiointi kaikessa palvelutuotannossa. Työllisyyspalvelujen sekä kotoutumis- ja asettautumispalvelujen toimivat ja tuloksekkaat prosessit. Saavutettavuuden edistäminen joukkoliikennettä edelleen kehittämällä. " #forssavälittää - Forssan laaja hyvinvointikertomus 2026-2029" - asiakirjan suunnitelmallinen toiminnallistaminen. Erilaisten toimintatuotto -mahdollisuuksien tunnistaminen.

Riskianalyysi

Häiriö- ja poikkeustilanteisiin varautuminen.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Palvelutarpeen muutoksiin reagointi etupainotteisesti.

Palvelutarpeiden ja henkilöstöresurssin kohdentamisen sekä osaamisen kehittämisen synkronointi.

Painopisteenä kasvun edellytyksiä lisäävät toimenpiteet: työllistämisen, työllistymisen ja asettautumisen tukeminen sekä vaikuttava hyvinvointityö.

MÄÄRÄRAHAT

200 TOIMIALAN TUKIPALVELUT	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Tuotot	26 528	311 688	244 952	0	0
Kulut	-2 511 325	-2 954 536	-3 184 510	0	0
Netto	**-2 484 797**	**-2 642 848**	**-2 939 558**	**0**	**0**

Talous	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	**26 528**	**311 688**	**244 952**	**0**	**0**
Tuet ja avustukset	-3 080	300 000	200 000	0	0
Muut toimintatuotot	29 608	11 688	44 952	0	0
Toimintakulut yhteensä	**-2 511 325**	**-2 954 536**	**-3 184 510**	**0**	**0**
Henkilöstökulut	- 740 579	- 741 590	- 879 230	0	0
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv.	- 608 355	- 593 820	- 709 540	0	0
Henkilösivukulut	- 132 223	- 147 770	- 169 690	0	0
Eläkekulut	- 115 146	- 127 270	- 145 290	0	0
Muut henkilösivukulut	-17 077	-20 500	-24 400	0	0
Palvelujen ostot	-1 269 833	-1 459 784	-1 560 988	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35 167	-6 500	-17 600	0	0
Avustukset	-75 281	- 163 000	- 148 000	0	0
Muut toimintakulut	- 390 464	- 583 662	- 578 692	0	0

Toimintakate	**-2 484 797**	**-2 642 848**	**-2 939 558**	**0**	**0**
Suunnitelman muk. poistot	-4 667	-23 000	0	0	0
Tilikauden tulos	**-2 489 464**	**-2 665 848**	**-2 939 558**	**0**	**0**

Tunnusluvut

Tunnusluvut	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Henkilötyövuodet	12	14,5	13	12
Tilat m²	40	40	40	40

210 PERUSOPETUS

TOIMIALA 20 SIVISTYS- JA TULEVAISUUSPALVELUT

TILIVELVOLLINEN Sivistysjohtaja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Lakisääteisten perusopetuspalveluiden, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan, koulujen kerhotoiminnan sekä ylikunnallisen erityisopetuksen järjestäminen.

Strateginen tavoite	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuu
Yhdenvertaiset koulutusmahdollisuudet takaava Forssa	Palveluverkkoselvityksen käytännön toimenpiteet.	Vieremän ja Talsoilan koulujen yhdistämisselvitys käsitellään helmikuun valtuustossa. Tämän päätöksen pohjalta Vieremän johtamisjärjestelyjen toteuttaminen syksystä 2027 alkaen.	Sari Valtonen
		Valtuusto on palveluverkkoselvityksen yhteydessä hyväksynyt, että 1.2.2028 mennessä tuodaan palvelutarvetta vastaava esitys perusopetuksen palveluverkosta valtuuston päätettäväksi. Tämän esityksen valmistelu vuoden 2027 aikana.	Sari Valtonen
Taloudellinen järkivihreys	Henkilöstöresurssit kohdennetaan tarkoituksenmukaisesti siten, että vakituisen henkilöstön määrä ja sijoittuminen vastaavat palvelutarvetta.	Uuden lukuvuoden henkilöstösuunnittelu toteutetaan koulujen välisellä yhteistyöllä henkilöstöä kuullen.	Sari Valtonen
	Perusopetuksen ICT-toiminnan kehittämistä jatketaan.	ICT-toiminnan johtamis- ja vastuurakenteet selkeytetään ja ICT-ryhmien työskentelyä jatketaan.	Sari Valtonen
Hyvinvoivan kuntalaisen Forssa	Kiusaamisen ennaltaehkäiseminen ja kiusaamiseen puuttuminen.	Luokkahenki-kiusaamisen seurantapalvelun käyttöönotto 1-6-luokilla sekä toimintamallin rakentaminen seurannan ympärille.	Sari Valtonen
Yhdenvertaiset koulutusmahdollisuudet takaava Forssa	Oppimisen tuki toteutuu oikea-aikaisesti, ennaltaehkäisevästi ja oppilaan tarpeiden mukaisesti kaikissa perusopetuksen yksiköissä.	Osallistutaan aktiivisesti seutukunnalliseen hankkeeseen *Yhdessä eteenpäin – Seudullisesti yhdenvertainen perusopetus* ja sen tarjoamiin koulutuksiin.	Sari Valtonen
		Oppimisen tuen resurssit suunnitellaan tarpeen mukaisiksi.	Sari Valtonen

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Lasten ja nuorten hyvinvointi - liikkuvan elämän tavan kehittäminen.
Luku- ja kirjoitustaito - sivistyspalveluiden lukutaitotyöhön aktiivinen osallistuminen,
Koulunuorisotyö.
Tuen uudistukseen liittyvien toimintamallien edelleen kehittäminen.

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Palveluverkkoselvityksen mukaiset toimenpiteet, koulujen johtamisjärjestelyt.

Taloussuunnitelma 2027–2029

Palveluverkkoselvityksen mukaiset toimenpiteet, koulujen johtamisjärjestelyt.

Riskianalyysi

Tukea tarvitsevien oppilaiden määrän kasvu ja tuen uudistuksen mukanaan tuoma lähikouluperiaate suhteessa erityiskouluun. Kelpoisen henkilöstön saatavuus.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Palveluverkon mahdolliset muutokset.
Eläköitymisen hyödyntäminen (oppilasmäärän lasku).
Tukipalvelujen tarkastelu (ICT, ateria ja siivous, kuljetukset).

MÄÄRÄRAHAT

210 PERUSOPETUS	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Tuotot	2 012 246	1 583 704	1 316 788	0	0
Kulut	-16 648 330	-16 489 060	-16 580 683	0	0
Netto	**-14 636 085**	**-14 905 356**	**-15 263 895**	**0**	**0**

Talous	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	**2 012 246**	**1 583 704**	**1 316 788**	**0**	**0**
Myyntituotot	1 491 555	1 241 944	1 256 788	0	0
Maksutuotot	45 090	55 000	60 000	0	0
Tuet ja avustukset	325 807	136 760	0	0	0
Muut toimintatuotot	149 794	150 000	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	**-16 648 330**	**-16 489 060**	**-16 580 683**	**0**	**0**
Henkilöstökulut	-10 545 120	-10 194 260	-10 397 750	0	0
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv.	-8 580 516	-8 184 600	-8 374 580	0	0
Henkilösivukulut	-1 964 604	-2 009 660	-2 023 170	0	0
Eläkekulut	-1 711 643	-1 726 680	-1 734 800	0	0
Muut henkilösivukulut	- 252 961	- 282 980	- 288 370	0	0
Palvelujen ostot	-3 561 251	-3 701 418	-3 610 959	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 347 254	- 360 580	- 357 180	0	0
Avustukset	-98	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-2 194 608	-2 232 802	-2 214 794	0	0
Toimintakate	**-14 636 085**	**-14 905 356**	**-15 263 895**	**0**	**0**
Suunnitelman muk. poistot	-47 215	-42 080	0	0	0
Tilikauden tulos	**-14 683 300**	**-14 947 436**	**-15 263 895**	**0**	**0**

Tunnusluvut

Tunnusluvut	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Oppilasmäärä	1201	1157	1116	1084
Muiden kuntien oppilasmäärät	40	30	28	26
Henkilötyövuodet	186	183	180	177
Tilat m²	14200	14200	14200	12000

Oppilasmäärä 2027 laskettu seuraavasti: keväällä -27 oppilaita 1191 (lkm. 18.9.), yhdeksäsluokkalaisia lähtee 167 (lkm. 18.9.) ja tulevia ekaluokkalaisia 99 (eskarilaisten lkm 18.9.2026, aiemmin arvio 105). Näin ollen syksyllä 2027 perusopetuksessa olisi 1123 oppilasta. Näiden kahden keskiarvo on 1157.

Seuraavana vuonna yhdeksäsluokkalaisia on 127 ja kouluun tulevia 112. Näistä saatu keskiarvo samalla tavalla laskettuna kuin edellä: 1116 (K2028 1123 ja S2028 1108).

Vuonna 2029 yhdeksäsluokkalaisia on 146 ja kouluun tulevia 98.Näistä saatu keskiarvo samalla tavalla laskettuna kuin edellä:1035 (K 2029 1108 ja **S2029 1060)**

Vieraspaikkakuntalaisia on 18.9.2026 yhteensä 33, heistä seitsemän on yhdeksäsluokkalaisia. Näin ollen arvio koko vuoden keskiarvoksi. on 30.Vieraspaikkakuntalaisista neljä on kahdeksasluokkalaisia, joten vuoden 2028 arvio on päivitetty lukemaan 28.

230 VAPAA-AIKAPALVELUT

TOIMIALA 20 SIVISTYSPALVELUT

TILIVELVOLLINEN Sivistysjohtaja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Palvelualueeseen kuuluvat Vesihelmi, liikuntapalvelut, nuorisopalvelut, kirjastopalvelut, museo sekä yleinen kulttuuritoiminta.

Vesihelmi ja liikuntapalvelut edistävät kuntalaisten liikunnallista elämäntapaa, tukevat liikuntaharrastusten aloittamista ja vahvistavat hyvinvointia ja toimintakykyä. Liikuntapalveluita tarjotaan eri-ikäisille kuntalaisille, erityisryhmät huomioiden. Palvelualue tarjoaa monipuolisia tiloja ja mahdollisuuksia harraste- ja kilpaurheiluun, omaehtoiseen liikkumiseen, virkistäytymiseen sekä matkailuun.

Nuorisopalveluihin kuuluvat nuorisotyö, koulunuorisotyö ja etsivä nuorisotyö. Nuorisopalvelut järjestävät laadukasta ja turvallista toimintaa nuorille sekä nuorisotiloissa iltaisin että monipuolisesti koulujen loma-aikoina. Toiminnan lähtökohtana on ennaltaehkäisevä työote, ja toiminnassa edellytetään päihteettömyyttä.

Palvelualue vastaa myös museo-, kirjasto- ja tietopalveluiden järjestämisestä sekä edistää eri-ikäisten kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia tiedon, kulttuurin ja yhteisen kulttuuriperinnön hyödyntämiseen. Kaupunkistrategian mukaisesti laadukkaat palvelut tukevat perusopetusta ja opiskelua, elinikäistä oppimista, tiedonhankintaa ja arjen hallintaa sekä tarjoavat mielekästä vapaa-ajan tekemistä. Samalla ne vahvistavat yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja yhteisen kulttuurin rakentumista.

Strateginen tavoite	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuu
Hyvinvoivan kuntalaisen Forssa	Yhdenvertaisen osallisuuden ja osallistumisen mahdollistaminen laadukkaissa vapaa-aikapalveluissa, joita tarjoavat kirjasto-, museo, -liikunta ja nuorisopalvelut sekä Vesihelmi. Tavoitteena tarjota monipuolisesti ja laadukkaita palveluita, jotka mahdollistavat hyvinvoinnin kaikenikäisille ja erilaisia kiinnostuksen kohteita omaaville kuntalaisille.	• Vesihelmen peruskorjauksen jälkeen vakiinnutetaan uusi toiminta, käynnistetään ohjattu liikunta uudelleen ja kasvatetaan kävijämäärää. Liikuntapoliittisen ohjelman päivitys aloitetaan; ohjelma valmistuu vuosina 2027–2028. • Nuorisopalveluissa vakiinnutetaan koulunuorisotyö alakouluista 9. luokkaan, kehitetään nuorisotilatyötä ja toteutetaan vuosien 2026–2030 tavoite-, kehittämis- ja toimenpideohjelmaa. • Kulttuuripalveluihin lisätään vuoden 2026 talousarvion toteumaan 0,4 henkilötyövuotta, jolloin kulttuurikoordinaattorin työpanos on 1 henkilötyövuosi. Kolmiportainen kulttuurikumppanuusmalli otetaan kokonaisuudessaan käyttöön vuoden 2027 aikana. • Kulttuuripalveluissa 40 000 euron määräraha kohdennetaan kulttuuriohjelman toteutukseen, kulttuurikumppanuuksiin, kulttuurikasvatussuunnitelmaan, kansallisiin juhlapäiviin sekä Forssa-päivään, Unplugged-puistokonserttiin, Venetsialaisiin, Ehtootoreihin ja Kehräämön perhelauantaihin.	Ninni Parviainen

Strateginen tavoite	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuu
		• Museopalveluissa suunnitellaan ja toteutetaan paikallisia ja kansainvälisiä tapahtumia. Aini Vaarin näyttely valmistellaan kiertoon ja siihen liittyvä julkaisu toteutetaan. • Kirjastossa kehitetään lukutaito-ohjelmaa yhdessä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. **Talousarviossa huomioitavaa:** Vesihelmi on poissa käytöstä 1.3.2027 asti, ja sen vuokramenot kasvavat vuoteen 2026 verrattuna noin 940 000 euroa. **Taloussuunnitelma 2027–2029:** • Suunnitellaan ja valmistellaan Forssa Textile Week 2027 -tapahtuman sisältö ja talous • Varaudutaan pääkirjaston peruskorjaukseen • Tyykijazz toteutetaan seuraavan kerran vuonna 2028	

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Vapaa-aikapalveluiden saavutettavat, laadukkaat, osallistavat ja mitattavissa olevat palvelut kaikille kuntalaisille.

- Vesihelmen peruskorjaus toteutettu ja uuden toiminnan vakiinnuttaminen ja asiakkaiden kävijämäärän kasvu.
- Ohjaustoiminnan uudelleen käynnistäminen Vesihelmessä. Liikuntapoliitisen ohjelman päivitys aloitetaan, valmis vuonna 2027–2028
- Nuorisopalvelujen kehittäminen, koulunuorisotyön alakoulu - 9 lk.ja tilatyö keskiössä. Toteutetaan nuorisopalveluiden tavoite-, kehittämis- ja toimenpideohjelmaa vuosille 2026–2030
- Kulttuuripalvelujen kehittäminen, 1 htv kulttuurikoordinaattori ja kulttuuriohjelman mukainen kolmiportainen kulttuurikumppanuusmalli, joka otetaan lopullisesti käyttöön vuoden 2027 aikana. 40 000 euroa kohdistetaan kulttuuriohjelman täytäntöönpanoon, kulttuurikumppanuuteen, kulttuurikasvatussuunnitelmaan, kansallisiin juhlapäiviin ja tapahtumatuotantoon (Forssa-päivä, Unplugged-puistokonsertti, Venetsialaiset ja Ehtootorit, Kehräämön perhelauantait). Em. määrärahassa on noin 15 000 € korotus vuoden 2026 talousarvioon.
- Museopalveluiden kansainvälisten ja paikallisten tapahtumien suunnittelu ja toteutus.
- Vuosittain toteutettava asiakastyytyväisyyskysely

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

- Vesihelmi poissa käytöstä 1.3.2027 asti.
- Vesihelmen vuokramenojen lisäys vuoteen 2026 n.940 000 euroa
- vuoden 2026 toteumaan 0.4 htv lisäys kulttuuripalveluille kulttuurikoordinaattorin palkkaamiseen.

Taloussuunnitelma 2027–2029

- Forssa Textile Week 2027 -tapahtuman sisällön ja talouden suunnittelu ja valmistelu
- Pääkirjaston peruskorjaukseen varautuminen
- Tyykijazz toteutetaan seuraavan kerran vuonna 2028

Riskianalyysi

Sisäisten vuokrakulujen kasvu.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

- Taksojen tarkistus
- Eläköitymisen hyödyntäminen.

MÄÄRÄRAHAT

230 VAPAA-AIKAPALVELUT	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Tuotot	1 048 436	911 150	1 238 050	0	0
Kulut	-5 309 901	-6 026 269	-7 680 297	0	0
Netto	**-4 261 465**	**-5 115 119**	**-6 442 247**	**0**	**0**

Talous	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	**1 048 436**	**911 150**	**1 238 050**	**0**	**0**
Myyntituotot	375 775	294 650	733 650	0	0
Maksutuotot	86 657	94 000	71 000	0	0
Tuet ja avustukset	250 892	172 000	105 000	0	0
Muut toimintatuotot	335 112	350 500	328 400	0	0
Toimintakulut yhteensä	**-5 309 901**	**-6 026 269**	**-7 680 297**	**0**	**0**
Henkilöstökulut	-1 843 051	-2 020 840	-2 315 139	0	0
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv.	-1 502 520	-1 633 240	-1 876 279	0	0
Henkilösivukulut	- 340 531	- 387 600	- 438 860	0	0
Eläkekulut	- 296 135	- 331 130	- 374 040	0	0
Muut henkilösivukulut	-44 396	-56 470	-64 820	0	0
Palvelujen ostot	- 686 057	- 665 394	- 971 215	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 254 015	- 268 485	- 308 258	0	0
Avustukset	-37 600	-37 600	-37 600	0	0
Muut toimintakulut	-2 489 178	-3 033 950	-4 048 085	0	0
Toimintakate	**-4 261 465**	**-5 115 119**	**-6 442 247**	**0**	**0**
Satunnaiset erät yhteensä	0	0	0	0	0
Suunnitelman muk. poistot	-81 289	-76 030	- 266	0	0
Tilikauden tulos	**-4 342 754**	**-5 191 149**	**-6 442 513**	**0**	**0**

Tunnusluvut

Tunnusluvut	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Nuorisopalveluiden käynnit	23 000	23 000	23 000	23 000
Kirjastokäynnit	105 000	105 000	105 000	105 000
Museokäynnit	11 000	11 000	11 000	11 000

Tunnusluvut	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Jäähallin harrastajamäärät (ei katsojat tms)	27 000	27 000	27 000	27 000
Harjoitushallin harrastajamäärät (ei katsojat tms)	22 000	22 000	22 000	22 000
Feeniksin kävijämäärä illat ja viikonloput	26 000	26 000	26 000	26 000
Vesihelmen kokonaiskävijämäärä * sis. kaikki ohjatut ryhmäliikuntatunnit	60 000	140 000	180 000	180 000
Henkilötyövuodet	43,20	43,60	43,20	43,20
Tilat m²	21360	21360	21 360	21 360

240 TAIDE- JA KOULUTUSKESKUS ELLI

TOIMIALA 20 SIVISTYSPALVELUT

TILIVELVOLLINEN Rehtori

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Korkeatasoisen lukiokoulutuksen, taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön tarjoaminen Forssan yhteislyseossa (lukio), Lounais-Hämeen musiikkiopistossa, Forssan kuvataidekouluissa ja Wahren-opistossa (kansalaisopisto).

Strateginen tavoite	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuu
Hyvinvoivan kuntalaisen Forssa	Oppilaitokset parantavat lasten, nuorten ja aikuisten hyvinvointia ja tulevaisuuden uskoa.	Oppijoiden hyvä kohtaaminen: kohtaamistaitojen kehittäminen (koulutukset). Oppilaitoksissa yhteisöllisyyden kehittäminen (koulutukset, tapahtumat).	Simo Veistola
Ilmastomuutosta hillitsevä ja kestävyyteen sitoutunut Forssa	Kestävän kehityksen mukaisen toiminnan kehittäminen oppilaitoksissa.	Kestävän kehityksen sertifikaatin ylläpitoon ja hankkimiseen tähtäävät toimet oppilaitoksissa.	Simo Veistola
Erinomaisesta yrittäjäilmastostaan tunnettu Forssa	Taide- ja koulutuskeskus Ellin toiminta tukee monipuolisesti yrittäjämäistä ajattelu- ja toimintatapaa sekä yrittäjyyskasvatusta.	Lukiossa yrittäjyyteen ja talouteen keskittyviä opintojaksoja mm. yhteistyössä LHKK:n, Forssan Yrittäjien ja seutukunnallisten yritysten kanssa. Wahren-opistossa tarjotaan yrittäjyyteen tukevia kursseja. Opetuksessa korostetaan oppijan omien vahvuuksien tunnistamista.	Simo Veistola

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Yhteistyön syventäminen oppilaitosten välillä. Kestävän kehityksen strategian laadinta. Lukion painopisteiden (urheiluakatemia, kuvataide- ja muotoilulinja, musiikkilinja, oppimisen tuki, Erasmus-hanke) laadukas toteuttaminen sekä erityisopetuksen vahvistaminen. Kansalaisopistossa osaamisperusteisten kurssien tarjonnan laajentaminen ja opintoryhmien lisääminen eri kohteissa talousarvion raamissa.
Kuvataidekoulussa näkyvyyden lisääminen ja yhteistyökurssien toteuttaminen
Musiikkiopiston toiminnan painopisteitä: taiteen perusopetuksen tunnettuuden lisääminen sekä kuntayhteistyön ja kuntapaikkojen säilymisen varmistaminen.

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Lukion valtionosuus on kasvanut edelleen. Lukion opiskelijoiden tuen ja erityisopetuksen tarve on kasvanut.

Taloussuunnitelma 2027–2029

Talous ja toiminta sopeutetaan oppilasmääriin.

Riskianalyysi

Mahdollinen oppilaskato eri oppilaitoksissa ja siihen reagoiminen. Osallistumismaksujen liian suuri korotus (esim. Wahren-opiston kurssimaksut suhteessa lähiseudun opistoihin).

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Oppilaitosyhteistyö (Ellin sisällä ja muiden seutukuntien oppilaitosten kanssa).
Voimakas toimintojen priorisointi.
Kansainvälisten opiskelijoiden määrän optimointi.

MÄÄRÄRAHAT

240 TAIDE- JA KOULUTUSKESKUS ELLI	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Tuotot	988 682	1 286 200	1 040 000	0	0
Kulut	-5 648 401	-5 809 206	-5 994 343	0	0
Netto	**-4 659 719**	**-4 523 006**	**-4 954 343**	**0**	**0**

Talous	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	**988 682**	**1 286 200**	**1 040 000**	**0**	**0**
Myyntituotot	421 811	538 900	456 500	0	0
Maksutuotot	335 211	357 200	355 000	0	0
Tuet ja avustukset	90 361	235 000	80 000	0	0
Muut toimintatuotot	141 298	155 100	148 500	0	0
Toimintakulut yhteensä	**-5 648 401**	**-5 809 206**	**-5 994 343**	**0**	**0**
Henkilöstökulut	-3 681 774	-3 874 250	-3 999 740	0	0
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv.	-3 010 588	-3 127 470	-3 235 760	0	0
Henkilösivukulut	- 671 186	- 746 780	- 763 980	0	0
Eläkekulut	- 586 211	- 639 230	- 652 870	0	0
Muut henkilösivukulut	-84 975	- 107 550	- 111 110	0	0
Palvelujen ostot	- 736 346	- 687 910	- 731 405	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 239 217	- 253 930	- 261 900	0	0
Avustukset	-3 744	0	0	0	0
Muut toimintakulut	- 987 319	- 993 116	-1 001 298	0	0
Toimintakate	**-4 659 719**	**-4 523 006**	**-4 954 343**	**0**	**0**
Suunnitelman muk. poistot	-4 709	0	0	0	0
Tilikauden tulos	**-4 664 428**	**-4 523 006**	**-4 954 343**	**0**	**0**

Tunnusluvut

Tunnusluvut	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Kansalaisopiston opiskelijamäärä	1 800	1800	1 800	1 800
Kuvataidekoulun opiskelijamäärä	300	300	300	300
Lukion opiskelijamäärä	435	420	380	380
Musiikkiopiston opiskelijamäärä	430	430	430	430
Kansalaisopiston taiteen perusopetustunnit	800	800	800	800
Kansalaisopiston opetustunnit yhteensä	4 400	4400	4 300	4 300

Tunnusluvut	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Lukion opetustunnit	17 500	16500	14 500	14 500
Musiikkiopiston opetustunnit (sis. myös avoimen opetuksen)	13 730	13730	13 730	13 730
Kuvataidekoulun opetustunnit	2 550	2550	2 550	2 550
Henkilötyövuodet	58	57	56	56
Tilat m²	8 428	8428	8 428	8 428

250 VARHAISKASVATUKSEN PALVELUT

TOIMIALA 20 SIVISTYSPALVELUT

TILIVELVOLLINEN Varhaiskasvatus- ja perusopetuspäällikkö

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa lakisääteisten varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelujen järjestämisestä ja kehittämisestä sellaisin toimintamuodoin ja laajuuksin, kuin Forssassa esiintyvä tarve edellyttää. Palvelualue vastaa myös lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tukemisesta.

Varhaiskasvatuspalvelut tukevat forssalaisten lasten kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa.

Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja edelleen kehittäminen tähtää kokonaisuudessaan kaupunkistrategian mukaisesti järkivihreän ja lapsiystävällisen kaupungin toteuttamiseen sekä alle kouluikäisten lasten kokonaishyvinvoinnin edistämiseen.

Strateginen tavoite	Tavoite	Toimenpiteet	Vastuu
Hyvinvoivan kuntalaisen Forssa	Liikkuva varhaiskasvatus ja esiopetus.	1. Jokainen yksikkö jatkaa nykytilan arviointia ja valitsee arvioinnin pohjalta kehittämiskohteen. 2. Kehittämiskohteen mukaisia toimia arvioidaan loppuvuodesta 2027.	Sari Valtonen
	Kiusaamisen ennaltaehkäiseminen ja kiusaamiseen puuttuminen.	Toista kunnioittavan käytöksen suunnitelman yhdenmukaistaminen koko kaupungin varhaiskasvatuksessa.	Sari Valtonen
	Leikkiympäristön kehittäminen.	1. Leikkiympäristön kehittäminen lapsia osallistaen. 2. Aikuisten osaaminen vahvistuu lasten leikeissä tapahtuvan vuorovaikutuksen ohjaamisessa. Järjestetään tähän liittyvää koulutusta.	Sari Valtonen

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Kehittämisen painopisteenä on asiakaskunnan moninaistumisesta johtuviin tarpeisiin vastaaminen sekä palvelujen sisällön että henkilöstön osaamisen tukemisen osalta.
Taloudenhallinnassa painopisteinä ovat palvelujen sopeuttaminen palvelutarpeeseen sekä niiden ja käytettävissä olevien resurssien pedagogisesti kestävä organisointi. Lisäksi keskitytään kelpoisen henkilökunnan aktiiviseen rekrytointiin.

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Pikku-Akvarellista luopuminen syksyllä.

Taloussuunnitelma 2027–2029

Vuonna 2030 voimaan astuvan lakimuutokseen varautuminen. Muutoksen jälkeen vähintään 2/3 vakan henkilökunnasta tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus.

Riskianalyysi

Riskinä edellisen vuosien tapaan kelpoisen henkilöstön saanti etenkin varhaiskasvatuksen sosionomien, opettajien ja erityisopettajien tehtäviin.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Suunnitelmallinen palvelutarpeen arviointi ja arviointiin perustuvat toimenpiteen palvelutarjonnassa sekä palvelujen organisoinnissa.

MÄÄRÄRAHAT

250 VARHAISKASVATUKSEN PALVELUT	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Tuotot	440 520	407 000	346 000	0	0
Kulut	-9 080 181	-9 520 095	-8 745 573	0	0
Netto	**-8 639 660**	**-9 113 095**	**-8 399 573**	**0**	**0**

Talous	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot yhteensä	**440 520**	**407 000**	**346 000**	**0**	**0**
Myyntituotot	15 696	15 000	26 000	0	0
Maksutuotot	278 382	285 000	230 000	0	0
Tuet ja avustukset	146 442	107 000	90 000	0	0
Toimintakulut yhteensä	**-9 080 181**	**-9 520 095**	**-8 745 573**	**0**	**0**
Henkilöstökulut	-6 168 490	-6 287 070	-5 581 230	0	0
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv.	-5 007 024	-5 069 900	-4 503 120	0	0
Henkilösivukulut	-1 161 466	-1 217 170	-1 078 110	0	0
Eläkekulut	-1 011 548	-1 041 650	- 922 130	0	0
Muut henkilösivukulut	- 149 918	- 175 520	- 155 980	0	0
Palvelujen ostot	-1 758 557	-2 049 110	-1 972 111	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-39 022	-47 300	-45 010	0	0
Avustukset	- 314 692	- 320 000	- 290 000	0	0
Muut toimintakulut	- 799 420	- 816 615	- 857 222	0	0
Toimintakate	**-8 639 660**	**-9 113 095**	**-8 399 573**	**0**	**0**
Suunnitelman muk. poistot	-12 712	-10 290	0	0	0
Tilikauden tulos	**-8 652 373**	**-9 123 385**	**-8 399 573**	**0**	**0**

Tunnusluvut

Tunnusluvut	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
0-6 -vuotiaiden ikäluokka (lkm)	596*)	631	605	580
1-6 -vuotiaiden osallistumisaste varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen (%)	80	80	80	80
Varhaiskasvatuksen lapsimäärä				
1-2 -vuotiaat	98	125	123	117

Tunnusluvut	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
3-5 -vuotiaat	282	278	245	233
esioppilaat **)	98	111	105	96
Henkilöstö nimikkeittäin (lkm)				
varhaiskasvatuksen opettajat	26	28	28	28
varhaiskasvatuksen sosionomit	8	17	22	26
varhaiskasvatuksen lastenhoitajat *(joista 3 kiertävää sijaista)*	50	42	31	28
varhaiskasvatuksen erityisopett.	5	5	5	5
muut *(pk-johtajat, pphoitajat, vto:t, pk-työntekijät, palv.koord., hanketyöntekijät, vk-päällikkö)*	32	28	25	22
Henkilötyövuodet	121	120	111	104
Tilat m²	10988	10533	10077	10077

*) vuonna 2026 syntyvä ikäluokka arvioitu 70:ksi (toteuma 82, koko ikäluokka vuonna 2026 vaihdellut välillä 680-640), 2027, 2028 ja 2029 syntyneiden ikäluokat arvioitu 80:ksi.
**) lapsia, joilta puuttuu henkilötunnus tai ei ole väestörekisterissä on palveluissa n. 10 ja he vaikuttavat palveluihin osallistuvien lasten määrään

290 TERVEYSPALVELUT

TOIMIALA 20 SIVISTYSPALVELUT

TILIVELVOLLINEN Sivistysjohtaja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Terveyspalvelut koostuvat Riihimäen kaupungilta ostettavista ympäristöterveydenhuollon palveluista.

MÄÄRÄRAHAT

MÄÄRÄRAHAT

290 TERVEYSPALVELUT	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Kulut	- 290 245	- 350 000	- 350 000	0	0
Netto	**- 290 245**	**- 350 000**	**- 350 000**	**0**	**0**

Talous	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintakulut yhteensä	**- 290 245**	**- 350 000**	**- 350 000**	**0**	**0**
Palvelujen ostot	- 290 245	- 350 000	- 350 000	0	0
Toimintakate	**- 290 245**	**- 350 000**	**- 350 000**	**0**	**0**